

SEMENTTIKUITUISEN PARVEKEKAIDELEVYN VAATIMUSTENMUKAISUUS

Onnettomuustutkintakeskus on suorittanut lujuustestejä, joiden tuloksena se toteaa tiedotteessaan, että *sementtikuituinen parvekekaidelevy ei ole turvallinen eikä se estä parvekkeelta putoamista*.

Onnettomuustutkintakeskus on tiedotteessa antanut parvekelevyn rakennetta koskevan onnettomuusuhkailmoituksen ympäristöministeriölle sekä Helsingin kaupungille (rakennusvalvonta).

Onnettomuustutkintakeskus kehottaa valvovia viranomaisia ryhtymään valvontatoimiin parveketurvallisuuden edistämiseksi. Lisäksi onnettomuusuhkailmoitus on osoitettu julkisena tiedoksi antona yleisesti kuntien ja kaupunkien rakennusvalvonnoille sekä taloyhtiölle.

Turvallisuustutkinta on kesken ja tiedotteen mukaan tutkinnan oletetaan olevan valmis syksyllä 2026.

Suositus Lupa- ja valvontavirastolle kuntien rakennusvalvontaviranomaisten informoinnista

Rakennusvalvontaviranomaiset ohjaavat rakentamishankkeisiin ryhtyviä kiinnittämään erityistä huomiota kaiderakenteita koskevien vaatimusten täyttymiseen käynnissä olevissa luvanvaraisissa rakentamishankkeissa.

Rakentamishankkeeseen ryhtyneiden on syytä varmistaa sementtikuituisista levyistä rakennettavien kaiderakenteiden vaatimustenmukaisuus. Tarvittaessa rakennusvalvontaviranomainen voi edellyttää ulkopuolista tarkastusta rakentamislain 115 §:ssä säädetyn mukaisesti.

Kaiderakenteita koskevat vaatimukset

Rakentamislain (751/2023) 34 §:n mukaisesti rakentamishankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava siitä, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan sen käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla siten, että rakennuksen käyttö ja huolto on turvallista. Rakennuksesta eikä sen ulkotiloista ja kulkuväylistä saa aiheutua sellaista tapaturman, onnettomuuden tai vahingon uhkaa, jota ei voida pitää hyväksyttävänä. Säännös oli aiemmin vastaavanlaisena maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 117 d §:ssä.

Maankäyttö- ja rakennuslain 117 d §:n nojalla annetussa ympäristöministeriön asetuksessa rakennuksen käyttöturvallisuudesta (1007/2017) säädetään kaiteita koskevista yleisistä vaatimuksista, kaiteen korkeuksista ja kaiteen suojaavasta osasta. Kaiteen on oltava turvallinen, ja sen on kestävä siihen kohdistuvat kuormat koko rakenteen käyttöiän ajan.

Rakentamislain 31 §:n mukaisesti rakentamishankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan käyttötarkoitus huomioon ottaen siten, että sen rakenteet ovat lujia ja vakaita, soveltuvat rakennuspaikan olosuhteisiin ja kestävät rakennuksen suunnitellun käyttöiän. Kantavien rakenteiden suunnittelun ja mitoituksen on perustuttava rakenteiden mekaniikan sääntöihin ja yleisesti hyväksytyihin suunnitteluperusteisiin taikka luotettaviin koetuloksiin tai muihin käytettävissä oleviin tietoihin. Rakennuksen rakentamisessa on käytettävä rakenteiden lujisuuden ja vakauden kannalta soveltuvia rakennustuotteita. Säännös oli aiemmin vastaavanlaisena maankäyttö- ja rakennuslain 117 a §:ssä.

Maankäyttö- ja rakennuslain 117 a §:n nojalla on annettu ympäristöministeriön asetus kantavista rakenteista (477/2014). Asetusta sovelletaan myös käyttöturvallisuuden kannalta merkittävien rakenteiden suunnitteluun ja toteutukseen, kun niiden mahdollisesta vauriosta voi aiheutua vaaraa henkilöturvallisuudelle. Tällaisia rakenteita voivat olla esimerkiksi kaiteet. Asetuksen mukaisesti rakennuksen kantavia ja jäykistäviä rakenteita koskevat olennaiset tekniset vaatimukset täyttyvät, kun rakenteet suunnitellaan ja toteutetaan eurokoodien sekä niitä koskevien ympäristöministeriön asetuksina annettujen kansallisten valintojen mukaan. Suunnittelijan on lisäksi otettava huomioon rakennuspaikasta johtuvat olosuhteet.

Jos sovelletaan muuta suunnittelu- ja toteutusjärjestelmää, tulee rakentamishankkeeseen ryhtyvän osoittaa rakennusvalvontaviranomaiselle sen niin edellyttäessä, että suunnittelu ja toteutus täyttävät olennaiset tekniset vaatimukset rakenteiden lujuudesta ja vakaudesta, käyttökelpoisuudesta ja käyttöiästä.

Kantavia rakenteita koskevassa asetuksessa säädetään myös vaatimukset rakenteiden suunnittelusta, suunnitelmista ja niiden tarkastamisesta sekä rakennustuotteista. Eurokoodeihin liittyvissä kansallisten valintojen asetuksissa säädetään kantavien rakenteiden suunnittelussa käytettävistä rakenteisiin kohdistuvista kuormista (4/16 Ympäristöministeriön asetus rakenteiden tilavuuspainoa, omaa painoa ja rakennusten hyötykuormia koskevista kansallisista valinnoista sovellettaessa standardia SFS-EN 1991-1-1 ja 7/16 Ympäristöministeriön asetus tuulikuormia koskevista kansallisista valinnoista sovellettaessa standardia SFS-EN 1991-1-4).

Rakentamishankkeeseen ryhtyvä, suunnittelijat ja työnjohtajat vastaavat rakentamiselle säädettyjen vaatimusten täyttymisestä siten kuin siitä säädetään rakentamislaisissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä.

Rakentamisen viranomaisvalvonta

Rakentamislain 100 §:n rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa laissa tarkoitettua rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä rakentamislaisissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään. Rakennusvalvontaviranomaisen on huolehdittava rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvottava rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa siten kuin siitä säädetään. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on myös huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta.

Rakennusvalvontaviranomainen voi katselmusten lisäksi määrätä tehtäväksi myös muita tarkastuksia lupamääräysten, suunnitelmien tai rakentamista koskevien säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi.

Rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä tarkastuksista rakentamista koskevassa luvassa, aloituskokouksessa tai erityisestä syystä rakennustyön aikana. Rakennusvalvontaviranomainen voi lupahakemusta käsitellessään tai rakennustyön aikana vaatia rakentamishankkeeseen ryhtyvältä riippumattoman ja pätevän asiantuntijan lausunnon siitä, täyttääkö suunniteltu ratkaisu tai rakentaminen sille säädetyt vaatimukset.

Olemassa olevat rakennukset

Rakentamislain 140 §:n mukaan rakennus ympäristöineen on pidettävä sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää terveellisyden, turvallisuuden ja käyttökelpoisuuden vaatimukset. Rakennuksen kunnossapitovastuu on rakennuksen omistajalla.

Rakentamislain 141 §:n mukaan, jos rakennuksen omistaja laiminlyö kunnossapitovelvollisuutensa, kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä rakennuksen tai sen osan korjattavaksi tai rakennuksen ympäristön siistittäväksi. Jos rakennuksesta tai sen osasta on ilmeistä vaaraa terveellisyydelle tai turvallisuudelle, rakennusvalvontaviranomaisen on kiellettävä rakennuksen tai sen osan käyttäminen tai määrättävä rakennus tai sen osa purettavaksi. Ennen korjauskehotuksen antamista rakennusvalvontaviranomainen voi määrätä rakennuksen omistajan esittämään rakennusta koskevan kuntotutkimuksen terveellisyyden tai turvallisuuden johdosta ilmeisen välttämättömien korjaustoimenpiteiden selvittämiseksi.

Olemassa olevien rakennusten osalta mahdollisista toimenpiteistä ja suosituksista tiedotetaan viranomaisten toimesta erikseen. Turvallisuustutkiminnan ollessa kesken, on ymmärrettävää, jos ihmisillä nousee huolta ja kysymyksiä parvekkeiden käyttöturvallisuudesta. Rakennusten omistajat, esimerkiksi taloyhtiöt, voivat tarvittaessa hankkia asiantuntijan selvittämään asiaa. Yhteydenottoja saattaa ohjautua myös kuntien rakennusvalvontoihin, jolloin viranomainen voi antaa asiassa yleistä neuvontaa.